

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar,
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

TONGEREN, DEN 20 MAART.

België en Frankrijk.

Er drijvers op dit oogenblik zwarte donderwolven door den politieken hemel. Een geschil is uit eene beuzelarij ontstaan tusschen België en Frankrijk en, hoe onbeduidend de zaak ook in zich zelve is, een twist tusschen een klein landje en een machtige gebuur doet altijd denken aan de fabel van den wolf en het schaap.

Ziehier eigenlijk de gansche zaak :

Eene machtige fransche spoorweg maatschappij heeft eerst den luxemburgschen ijzeren weg, daarna de luik limburgsche linie willen overnemen. De beide belgische compagnieën waren gered om hunne spoorwegen aan de fransche sociëteit af te staan ; doch dadelijk komt het belgisch gouvernement er tusschen en de beide Kamers stemmen bijna eenparig eene wet waardoor zulke verkooppingen niet kunnen plaats hebben zonder toestemming van het gouvernement. De reden dezer wet was de vrees die men had van eene groote spoorweglinie van ons land in de bezitting te zien der Franschen die het te gemakkelijk zouden hebben om onze landstreek op eenen vieren morgen te overrompelen.

Ja maar Frankrijk laat zich niet op de teenen trappen. Zoo dan, zegt Napoleon, gij mistrouwt u van mij, gij meent dat ik u wil inslokken, dat is een affront dat gij mij aandoet en gij moogt mij dat geen tweemaal zeggen of wij worden kwade geburen.

België beëidde van aan Ostende tot aan Maeseyck, het gouvernement nam zijnen chapeau klak af en antwoordde : Mijnheer de Keizer, gij moet u niet affronteeren, gij hebt ons kwalijk verstaan, wij hebben maar willen zeggen dat de handel en nijverheid van België zouden kunnen te lijden hebben in hunne belangen wanneer de linie van Luxemburg zal in handen zijneer fransche maatschappij.

Ah ! het is zoo, zegt Napoleon, ik zal zorgen dat uwe handelszaken niet beschadigd worden, maar ik vereisch dat gij aan mijne fransche compagnieën niet verbiedt van uwe ijzeren wegen te koopen. Wij zullen eens om er verder over te praten eene conferencie houden, en gij kunt uwe fijnste taalmeesters uitzoeken om met de mijne komen te klappen over onze wederzijdsche belangen.

Dat stond België maar half aan. Als het schaap moet gaan raad houden met den wolf over hunne wederzijdsche belangen, dan kan men honderd tegeneen wedden dat het schaap op het einde van de conferencie opgeknabbeld wordt.

Gansch Europa houdt zich met de zaak

bezig en men hoopte dat ten minste Engeland er zou tusschen gekomen zijn om België uit den steek te trekken ; maar Engeland wil er zich niet bij moeijen zoo dat België alleen met Frankrijk zal te rekenen hebben.

Wat zal daar het gevolg van zijn. Dat is gemakkelijk te voorzien. De Luxemburgsche zoowel als de Luik-Limburgsche spoorwegen zullen in de handen der Franschen moeten overgeleverd worden. Wij gelooven wel niet dat de belgische onafhankelijkheid daardoor erger in gevaar komt. Doch het is droevig te moeten zien dat eene wet die bijna eenparig door de beide wetgevende kamers gestemd is, moet ingetrokken worden omdat eene vreemde mogendheid dit komt vereischen. Als dat vandaag kan gebeuren voor een wet, dan kan dat morgen gebeuren voor alle andere wetten en zoo zijn wij dan voortaan niet meer meester in ons eigen land, maar onderdanige dienaars van vreemde monarchen. En wat is dan het bestaan van België nog ? Daarin ligt het kwaad.

Er zit nog een ander gevaar in de zaak. Frankrijk en Pruisen zijn van kop tot voet gewapend, gelijk zij het tot hiertoe nooit geweest zijn. Zij loeren beiden slechts op de gelegenheid om elkander te verpletteren en een klein geschil dat vroeger onaangemerkt zou voorbij gegaan zijn, kan heden aanleiding geven tot een schrikkelijken oorlog. Wij, Belgen, meer dan enig ander land moeten wenschen dat de vrede behouden worde, want de oorlog in de tegenwoordige omstandigheden ware het zeker voortteeken der verdwijning van ons vaderland van de landkaart van Europa.

Men schrijft uit Brussel aan het Handelsblad :

De crisis die ontstaan is ten gevolge van de stemming der wet, betrekkelijk den Luxemburgschen ijzeren weg, is zonder twijfel de ergste, de meest ingewikkelde, welke België had te doorstaan sedert zijne daerstelling als onafhankelijk land.

Onweêrlegbaar is het, dat 's lands bestaan bedreigd wordt. En nogtans sedert zoo vele dagen dat de kwestie geboren werd, dat het « franco belgisch incident » ontstaan is, heeft het gouvernement niet gesproken. De officieuse en officieele bladen die het zijn toegedaan, zijn sprakeloos, wanneer er zulke dierbare belangen in 't spel zijn.

Enkel de uitlandsche dagbladen kondigen over de zaak omstandigheden af : zij zijn beter over onze zaken ingelicht dan wij zelve. De inlichtingen door de *Indépendance* medegedeeld, schoon zeer belangrijk, kunnen niet als onpartijdig aanzien worden. Ieder weet dat die

meëdeelingen gedaan worden door eene belanghebbende partij, door... den franschen gezant M. de LAGUERONNIÈRE zelve, die met dit blad in zeer nauwe betrekking staat.

Het ware dus hoogst wenschelijk, dat het ministerie voor 't minst aan het land kennen deel van welken aard de onderhandelingen tusschen het fransche en belgische gouvernement zijn om alzoo de geesten te stillen.

Het artikel gisteren door den *Morning Post* over die kwestie afgekondigd, heeft niet weinig bijgebracht om de onrust nog te vermeerderen. Men moet nogtans niet uit het oog verliezen, dat dit blad zijne ingevingen uit Frankrijk ontvangt. Meest al de andere engelsche dagbladen houden eene tegenovergestelde taal en toonen zich zeer genezen voor België.

De *Standard*, onder ander in zijn nummer van maandag laatstleden, kondigt een leiding-artikel af, waarin de kwestie onder alle oogenpunten beschouwd wordt en bewijst dat België niets te vrezen heeft.

Wet op de Kerkfabrieken.

Aangaande de uitvoering dezer wet, lezen wij in de *Goldsdienstige Week* de volgende ophelderingen :

Sedert dat de Senaat, volgens zijn recht, het budget van minister Bara verworpen heeft, om te bewijzen dat de handelwijze van dien minister niet kan goedgekeurd worden, zijn de liberalen woedend geworden en willen dat de vervolging tegen het goed voortgezet of nog meer vorderd worden. Het ontwerp op de kerkfabrieken is op het dagorde der Kamer gesteld, opdat men ten minste beginne met het kapittel over de ontvangsten en uitgaven, of gelijk men zegt, de *Comptabilité*. Doch geen katholiek lid zal daaraan kunnen medewerken ; inderdaad dit kapittel maakt deel van de wet ; de grond van de wet is slecht. Gelijk wij reeds bewezen hebben, de grond is deze : al de goederen der kerkfabrieken behooren toe aan het Gouvernement of aan den Staat, en de kerkfabriek heeft enkelijk daarvan het bestuur, en wel volgens de schikkingen en bepaling van het Gouvernement, dat eigenaar en meester is. Waarom kan men dit niet aannemen ? Omdat het eene dieverij is : de Kerk heeft haar goed om daarmede te bestaan, dis is zoo van Christus tijden af, en niemand kan dit ontnemen ; die zijne hand legt op de goederen, valt in den ban der Kerk.

Zekerlijk de Katholieken weigeren niet dat de Staat kennis hebbe van de rekeningen ; zij bieden die aan, maar het moet geschieden gelijk het betaamt en volgens overeenkomst met de eigenaars.

reeds achter ons loopen. De majoor Margarot zeide met zijne heldere en sterke stem : « Kom, ik heb ze ! »

Al de officiers op het soldij volgden hem ; de maan scheen ; men zag hen met groote schreden naderen. Wij tralen snel in het koffiehuis, en wij waren nauwelijks bij de kachel gezeten, toen al het volk tegelijk door de beide deuren binnenstormde.

Men had de officiers op halve soldij op dat oogenblik moeten zien ! Hunne groote ponthoeden, hunne vermagerde gelaatsrekken, hunne neêrhangende knevels, hunne schitterende oogen, die in de schaduw keken, deden hen aan wilden gelijken, die om iets heen zwieren ; velen keken scheel van ongeduld en onrust, en ik geloof dat zij niets zagen, maar dat hun geest ergens elders was, bij Bonaparte ; het was om bang te worden.

Het volk kwam binnen, kwam gedurig binnen zoodanig dat men verstikte, en men de vensters moest openzetten. Buiten, in de straat der cavalleriekazern en op de plaats de la Fontaine, was alles vol drukte.

— Wij hebben wel gedaan, onmiddellijk hier te komen, zegde de heer Goulde, terwijl hij zich op zijnen stoel oprichtte, met de hand op het beslag van den grooten kachel, want vele anderen richtten zich ook zoo op.

Ik volgde zijn voorbeeld en ik zag rondom mij niets anders dan aandachtige gezichten, de groote hoeden der officiers in het midden der zaal en de menigte die zich op het plein in den manschijn uitstrekte. Het gedruisch verdubbeld. Een stem riep : « stilte ! »

Het was de majoor Margarot, die op eene tafel geklommen was. Achter hem, onder de dubbele deur, keken de gendarmen Keltz en Werner, en

door al de open vensters leunden de lieden naar binnen. Op hetzelfde oogenblik zelfs op het plein, herhaalde men : « stilte ! stilte ! » En er heerschte zulk eene diepe stilte, dat men zou gezegd hebben, dat er niemand geweest was.

De majoor las de gazet. Zijne heldere stem, die elk woord met eene soort van innerlijke trilling uitsprak, geleek aan het geluk van onze klok in den nacht ; men kon hem hooren tot op het midden van de wapenplaats. En dit duurde langen tijd, want de majoor las alles, zonder iets over te slaan.

Ik herinner mij dat de gazet begon met te zeggen dat de persoon, genaamt Bonaparte, de vijand van het algemeen welzijn, hij, die gedurende vijftien jaren Frankrijk onder de dienstbaarheid van de despotisme gehouden had, van zijn eiland ontsnap was, en dat hij de vermetelheid had gehad, de voeten weêr in een land te zetten, dat door zijne schuld met bloed overstromd was ; maar dat de troepen, getrouwd aan den koning en getrouwd aan de natie, op marsch waren om hem gevangen te nemen ; en dat Bonaparte dezen algemeenen afschuw ziende, zich in de bergen had geworpen, met het handvol schooliers, die hem volgden ; dat hij langs alle kanten omsingeld was, en dat hij niet wisten kon gevangen te worden genomen.

Ik herinner mij ook, dat volgens deze gazet, al de maarschalcken zich gehaast hadden. hunnen roemrijken degen ten dienste des konings te stellen, en dat de doortuchtige maarschalk Ney, prins van Moskowa, hem de hand had gekust en beloofd had Bonaparte, dood of levend te Parijs te brengen.

Daarop volgden eenige latijnsche woorden die ik niet verstond.

Kontingent van het leger.

In plaats van, zooals het in den wensch van het volk ligt, het militarisme in te krimpen, werd er door de doctrinaire meerderheid besloten, jaarlijks 2000 kinderen van het volk, meer soldaat te maken en naar de « school van beschaving » te zenden. De *Monitor* van heden bevat een koninkrijk besluit, gedagteekend van 16 maart, waarbij het kontingent van 12,000 man, als volgt tusschen de provinciën wordt verdeeld :

	Aktief kontingent.	Reserve kontingent.
Antwerpen	1060	96
Brabant	1843	168
West-Vlaanderen	1366	124
Oost-Vlaanderen	1767	161
Henegauw	2024	184
Luik	1267	115
Limburg	467	42
Luxemburg	504	46
Namen	792	64
Totaal	11000	1000

Belgische Illustratie.



De inschrijvers aan de *Belgische Illustratie* die het portret van Z. H. Pius IX nog niet ontvangen hebben, kunnen hetzelfde op het bureau van den *Postrijder* doen afhalen. Om deze heerlijke plaat niet te beschadigen is het ons onmogelijk ze door den post af te zenden.

Het portret wordt gratis afgeleverd. De kaders versierd met de pauselijke wapens zijn te bekomen op het bureau van den *Postrijder* ten prijze van 6 fr. De inschrijvers die den kader verlangen zijn verzocht er ons bij tijds van te verwittigen.

Op den markt van Tongeren van verleden donderdag waren te koop gesteld 384 koeijen, 39 kalveren, 153 schapen, 62 vette varkens en 1163 magre varkens.

— Men zegt, dat prinses Charlotte thans zeer lijdend is. Doctor Jenner is van Engeland aangekomen om haar te verzorgen.

— Sedert eenigen tijd zijn er vervalschte geldstukken van een en twee francs, bijzonderlijk van de regering van Koning Leopold II, in omloop. Met een weinig aandacht is het gemakkelijk dezelve te herkennen. Zij worden uitgezaagd en de beide zijden worden op een plaatje van koper of composiet gechecht, bij middel van soldeerling. Op den gegroefden boord dezer stukken bermerkt men eene lichte gele lijn, veroorzaakt door de tegenwoordigheid van het koper of composiet in die geldstukken. De personen aan welke men zulke vervalschte stukken zou aanbieden, worden aangezocht de uitgevers

Van tijd tot tijd hoorde ik achter mij lachen, en met de gazet den spot drijven. Het hoofd om draaiende zag ik dat het professor Burquet en twee of drie andere notabelen waren, die men na de hond erd dagen gevang en genomen en gedwongen heeft te Bourges te wonen, omdat zij te veel verstand hadden, zooals M. Goulde zegde ; hetgeen wel bewijst, dat het beter is bij zulke gelegenheden te zwijgen, wanneer men geen lust heeft om noch voor de eene noch de andere partij te rechten, want woorden, hetzij dan heet of koud, dienen slechts om ons onaangenaamheden te herkennen.

Maar ernstiger werd de zaak tegen het einde toen de majoor de plakkaarten las. De eerste gaf de bewegingen der troepen aan en de tweede bevoel aan alle Franschen om op Bonaparte te vallen, om gevangen te nemen en hem dood of levend over te leveren, daar hij zichzelve buiten de wet gesteld had.

Op dit oogenblik, begon de majoor die tot nu zich bepaald had te lachen, als hij den naam van Bonaparte uitsprak, en wies beenderig gelaat bij de lamp alleen van tijd tot tijd eene kleine siddering had gehad, terwijl de anderen, die beneden stonden, naar hem luisterden — op dit oogenblik veranderde zijn gelaat ; ik heb nooit iets vreeslijker gezien ; 't was slechts rimpel op rimpel, zijne kleine oogen glinsterden, als die van eene kat, zijne knevels en bokkebaarden rezen omhoog. Hij nam de gazet en verscheurde haar in duizend stukken, daarop werd hij uitermate bleek, en zich oprichtende en zijn lange armen uitstrekkende, slaakte hij den kreet van : « Leve de keizer ! » met zulk eene sterke stem, dat wij er het kienkleesch van kregen. Nauwelijks had hij dezen kreet geslaakt, of al de officiers

WATERLOO.

VRIJE VERTALING NAAR HET FRANSCH

(VERVOLG).

Het postkantoor was in de straat der Foins, nabij de Duitse poort ; de postkar reed recht uit tot aan den hoek van het college, en sloeg toen rechtsom. Hoe verder wij liepen, hoe voller de straat werd met volk ; uit alle deuren kwamen er bij ; de oude maire, de heer Parmentier, zijn secretaris Eschbach, de ontwaager Cauchois en andere notabelen gingen ook, onder elkander sprekende en zeggende : « Ziedaar 't belooft oogenblik ! »

Toen wij op den hoek van de wapenplaats kwamen, zagen wij het volk, dat reeds voor het postkantoor stond en ontelbare gezichten, die langs de ijzeren leuning keken, luisterende en de een over den anderen heen ziende, terwijl zij den koerier ondervroegen, die niets antwoordde. De postmeester, de heer Pernette, opende het van binnen verlichte venster, het pakket brieven en nieuwsbladen vloog boven van de postkar in de kamer, het venster werd weêr gesloten, en de zweepklappen van den postillon waarschuwden de menigte om op zij te gaan.

« De dagbladen, de dagbladen ! » Niets anders dan dit hoorde men aan alle kanten roepen.

De postkar verwijderde zich en verdween onder de Duitse poort.

— Laat ons naar 't koffiehuis van Hoffmann gaan, zeide de heer Goulde, haastten wij ons, de gezetten zullen komen ; indien wij wachten, is er geen middel meer om binnen te komen.

Terwijl wij de markt overgingen, hoorden wij